

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum liceat iurare per creaturam? 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

ligit non in bonis, id est, per se appetendis: sed in necessarijs iurationem habendam, refrenet se quantum poterit, ut non ea vratur, nisi necessitas cogat.

Ad primum ergo dicendum, quòd alia ratio est de voto, & iuramento. Nam per votum aliquid in Dei reuerentiam ordinamus: vnde ex hoc ipso fit religionis actus. Sed in iuramento è conuerso reuerentia diuini nominis assumitur ad promissi confirmationem. Et idè illud quod iuramento confirmatur, non propter hoc fit religionis actus: quia secundum *finem* morales actus species sortiuntur.

Ad secundum dicendum, quòd ille qui iurat, vitur quidem veneratione, & dilectione eius per quem iurat: non autem ordinat iuramentum ad venerandum aut diligendum eum, per quem iurat, sed ad aliquid aliud, quod est necessarium præsentì vitæ.

Ad tertium dicendum, quòd sicut medicina est utilis ad sanandum, & tamen quanto est virtuosior, tanto maius nocumentum inducit, si non debite sumatur: ita etiam iuramentum vile quidem est ad confirmationem: tamen quanto est magis venerandum, tanto est magis periculosum, nisi debite inducatur: quia, ut dicitur Eccles. 23. Si frustraerit, id est, deceperit fratrem, delictum ipsius supra ipsum erit. Et si dissimulauerit, quasi per simulationem iurando falsum, delinquit dupliciter: quia scilicet simulata æquitas, est duplex iniquitas. Et si in vacuum iurauerit, id est, sine debita causa, & necessitate, non iustificabitur.

ARTIC. VI.

Virum liceat per creaturas iurare?

Ad sextum sic proceditur. Videtur, quòd non liceat per creaturas iurare. Dicitur enim Mat. 5. Ego dico vobis non iurare omnino, neque per cælum, neque per terram, neque per Hierosolymam, neque per caput tuum. Quod exponens Hiero. * dicit, Considera, quòd hic Saluator non per Deum iurare prohibuit, sed per cælum, & terram, &c.

487

3. d. 38.

a. 1. et in

expos. lit.

Et He. 6.

le. 4. co. 2.

* sup. il-

lud Mat.

5. Ego di-

co vobis

nō iura-

re, to. 9.

¶ 2 Præ-

¶ 2 Præterea, Pœna non debetur nisi culpæ. Sed iuranti per creaturas adhibetur pœna. Dicitur enim 22. q. 1. prima, Clericum per creaturam iurantem acerrimè obiurgandum, si perstiterit in vitio, excommunicandum placuit. Ergo illicitum est per creaturas iurare.

¶ c. Clericum.

¶ 3 Præterea, Iuramentum est actus latriæ, sicut dictum * est. Sed cultus latriæ non debetur alicui creaturæ, vt patet Rom. 1. Ergo non licet iurare per aliquam creaturam.

art. 4. huius q.

SED contra est, quod Ioseph iurauit per salutem Pharaonis, vt legitur Genes. 42. Ex consuetudine etiam iuratur per euangelium, & per reliquias, & per Sanctos.

RESPONDEO dicendum, quod sicut supra * dictum est, duplex est iuramentum. Vnum quidem, quod fit per simplicem contestationem, in quantum scilicet testimonium Dei inuocatur. Et hoc iuramentum innititur diuinæ veritati, sicut & fides. Fides autem est per se quidem, & principaliter de Deo, qui est ipsa veritas: secundariò autem de creaturis, in quibus veritas Dei relucet, vt supra habitum est. Et similiter iuramentum principaliter refertur ad ipsum Deum, cuius testimonium inuocatur: secundariò autem assumuntur ad iuramentum aliquæ creaturæ, non secundum se, sed in quantum in eis diuina veritas manifestatur. Sicut iuramus per euangelium, id est, per Deum, cuius veritas in euangelio manifestatur: & per sanctos, qui hanc veritatem crediderunt, & obseruauerunt. Alius autem modus iurandi est per execrationem. Et in hoc iuramento inducitur creatura aliqua, vt in qua diuinum iudicium exerccatur. Et sic solet homo iurare per caput suum, aut per filium suum, aut per aliquam aliam rem quam diligit. Sicut & Apostolus iurauit 2. ad Corin. 1. dicens, Ego testem Deum inuoco in animam meam. Quod autem Ioseph per salutem Pharaonis iurauit, vtroque modo intelligi potest: vel per modum execrationis, quasi salutem Pha-

art. 1. ad 3. arg.

Pha.

Pharaonis obligauerit Deo: vel per modum contestationis, quasi contestando veritatem diuinæ iustitiæ, ad cuius executionem Principes terræ constituuntur.

Ad primum ergo dicendum, quod Dominus prohibuit iurare per creaturas: Ita quod eis exhibeatur reuerentia diuina. Vnde Hieronym. * ibidem subdit, quod Iudæi per angelos, & cætera huiusmodi iurantes, creaturas venerabantur Dei honore. Et eadem ratione punitur, secundum canones, clericus per creaturam iurans: quod ad blasphemiam infidelitatis pertinet. Vnde in * sequenti capit. dicitur, Si quis per capillum Dei, vel caput iurauerit, vel alio modo blasphemiam contra Deum vsus fuerit: si in ecclesiastico ordine est, deponatur.

loc. cit. in arg.

22. q. 1. c. Si qs per capillum.

¶ Et per hoc patet responsio Ad secundum.

Ad tertium dicendum, quod cultus latrice adhibetur ei cuius testimonium iurando inuocatur. Et ideo præcipitur Exod. 23. Per nomen externorum deorum non iurabitis. Non autem exhibetur cultus latrice creaturis, quæ in iuramento assumuntur, secundum modos prædictos.

488

3. di. 39.

ar. 3. q. 1.

q. 2. q. 1.

4. di. 29.

n. 1. ad 4.

Es quol. 3.

ar. 14. Et

co. 5. ar.

tic. 17. Et

quol. 12.

ar. 22.

* l. 2. Topic.

ar. 3. et

in cap. de

oppositis,

30. 1.

† a. 4. h. 4.

ins q.

ARTIC. VII.

Utrum iuramentum habeat vim obligandi?

AD septimum sic proceditur. Videtur, quod iuramentum non habeat vim obligandi. Inducitur enim iuramentum ad confirmandum veritatem eius quod dicitur. Sed quando aliquis dicit aliquid de futuro, verum dicit; etiam si non eueniat quod dicit. Sicut Paulus, quamuis non iuerit Corinthum, sicut dixerat: non tamen est mentitus, ut patet 2. ad Corinth. 1. Ergo videtur, quod iuramentum non sit obligatorium.

¶ 2. Præterea, Virtus non est virtuti contraria, ut dicitur in * prædicamentis. Sed iuramentum est contra virtutem, ut f. dictum est. Quandoque autem esset contra virtutem, aut in aliquod eius impedimentum, si quis seruaret id quod iurauit: sicut cum aliquis dicitur